

ĐẠI HỌC CẦN THƠ - KHOA NÔNG NGHIỆP
GIÁO TRÌNH GIẢNG DẠY TRỰC TUYẾN

Đờng 3/2, Tp. Cần Thơ. Tel: 84 71 831005, Fax: 84 71 830814

Website: <http://www.ctu.edu.vn/knn> email: dminh@ctu.edu.vn, vtanh@ctu.edu.vn

VI SINH ĐẠI CƯƠNG

CHƯƠNG 4: PHÂN LOẠI TỔNG QUÁT VI SINH VẬT

CHƯƠNG IV

PHÂN LOẠI TỔNG QUÁT VI SINH VẬT

Trước khi ngành vi sinh vật được nghiên cứu tường tận như ngày nay các nhà nghiên cứu chia sinh vật ra làm hai giới: Giới thực vật (Vegetalia) và giới động vật (Animalia). Sau đó vi sinh vật cũng được xếp vào hai giới như trên nấm, tảo và vi khuẩn được xếp vào giới thực vật, còn nguyên sinh động vật (prôtôzoa) được xếp vào giới động vật .

Tuy nhiên, với sự hiểu biết về vi sinh vật ngày càng sâu, sự phân loại như trên gặp nhiều khó khăn, không hợp lý .

Đến năm 1866, Ernest Haeckel, học trò của Darwin, đề nghị thành lập thêm giới Nguyên sinh vật (Kingdom Protista) dành cho vi sinh vật. Đặc tính chung của giới Nguyên sinh vật gồm :

- Đơn vị sống là đơn bào, tự mỗi tế bào có thể tổng hợp lấy chất dinh dưỡng cần thiết được (trong khi đó ở giới Động vật và Thực vật, các tế bào được chuyên hóa cao hơn và giữ một số nhiệm vụ nhất định nên không thể sống độc lập được).

- Còn siêu vi khuẩn hay vi rút (virus) tuy không có cấu tạo tế bào nhưng cũng được xếp chung vào giới nguyên sinh vật .

Giới nguyên sinh vật được chia ra làm 6 nhóm chính như sau :

A. Vi sinh vật nhân thực (Giới Nhân Thực) (Eukaryota) (còn gọi là giới Chân Hạch) :

Gồm những vi sinh vật có nhân thực sự, nhân có màng nhân bao bọc phân biệt rõ với tế bào chất của tế bào . Gồm có 3 nhóm :

1. Nhóm nguyên sinh động vật (Prôtôzoa) : Đơn bào, di động theo lối biến hình trùng (amib) gần với động vật .

2. Nhóm tảo hay rong (Algae) : Đơn bào, hoặc kết hợp thành khối đa bào, những chưa chuyên hóa, có khả năng quang hợp .

3. Giới Nấm (Eumycetes) : Đơn bào hoặc kết hợp thành khối đa bào, nhưng các tế bào chưa chuyên hóa, không quang hợp .

B. Vi sinh vật nhân nguyên (Giới Nhân Nguyên) (Prokaryota) (còn gọi là giới Tiền Hạch):

Gồm các vi sinh vật không có nhân thực sự, các chuỗi DNA tập trung thành vùng nhân nhưng không có màng nhân bao bọc, nên không phân biệt với tế bào chất của tế bào . Gồm có :

4. Vi khuẩn (Schizomycetes) : Bao gồm vi khuẩn, ricketxi (rickettsias), mycoplasma, xạ khuẩn (actinomycetes), dạng L của vi khuẩn (L - form), Tảo Lam.

C. Các nhóm khác : Gồm có :

5. Nhóm siêu vi khuẩn hay vi rút (virus) : cấu tạo đơn giản, không có dạng tế bào, là dạng sống thấp và đơn giản nhất của vi sinh vật .

6. Nhóm gồm các tế bào thực vật hoặc động vật được nuôi cấy trong phòng thí nghiệm (invitro) (cấy mô) qua nhiều thế hệ đã trở nên đơn bào, có khả năng sống tự lập trong môi trường nuôi cấy .

Tóm lại, chúng ta có thể sắp xếp vi sinh vật theo các nhóm từ thấp đến cao, theo mức độ tiến hóa, như sau:	
- Virút	chưa có cấu tạo tế bào vi khuẩn, dạng L của vi khuẩn, mycoplasma, rickettsia, chlamydia, xạ khuẩn, Tảo Lam. prôtôzoa, tảo và nấm
- Giới Nhân Nguyên	
- Giới Nhân Thực	
- Giới Thực Vật	
- Giới Động Vật	